

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VALSTYBINĖJE MOKESČIŲ INSPEKCIJOJE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 29 d. Nr. FA-60-10P-60
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 6-ojo audito departamento
direktorės Jolitos Korzunienės
2007-06-14 pavedimą Nr. 60-10P

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Remigijus Pužauskas (grupės vadovas)
Aldona Čaplikienė
Regina Vitėnaitė
Giedrė Stalauškienė

Auditas pradėtas 2007-06-18
Auditas baigtas 2008-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 6-ojo audito departamento direktorės Jolitos Korzunienės 2007 m. birželio 14 d. pavedimu Nr. 60-10P. Auditą atliko 6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotojas Remigijus Pužauskas (grupės vadovas), vyresniosios valstybinės auditorės Aldona Čaplikienė, Regina Vitėnaitė ir Giedrė Stalauskienė.

Audituojamasis subjektas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija), identifikavimo kodas – 188659752, adresas: Vasario 16-osios g. 15, LT-01514 Vilnius.

Valstybinė mokesčių inspekcija yra centrinis mokesčių administratorius, valstybinės mokesčių inspekcijos sistemos dalis ir šiai sistemai vadovaujanti įstaiga. Jai yra pavaldžios ir atskaitingos 10 apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų – vietos mokesčių administratorių. Valstybinė mokesčių inspekcija padeda mokesčių mokėtojams ir mokesčius išskaičiuojantiems asmenims įgyvendinti savo teises ir pareigas, įgyvendina mokesčių įstatymus, užtikrina mokesčių sumokėjimą į biudžetą, koordinuoja ir vadovauja apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms.

Audituojamu laikotarpiu Valstybinei mokesčių inspekcijai vadovavo viršininkas Modestas Kaseliauskas. Finansų skyriaus vedėjo pareigas iki 2007 m. rugsėjo 10 d. ėjo Janina Viltrakenė, nuo 2007 m. rugsėjo 11 d. šiam skyriui vadovavo vedėjo pavaduotoja Aušra Svirskienė.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkinės operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito metu buvo vertinamos Valstybinės mokesčių inspekcijos suvestinės finansinės atskaitomybės ataskaitos:

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1) su priedais Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3;
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3) su priedu;
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4) su priedu;
- Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6) su priedu;
- Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7);
- Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8).

Audituotos planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitos:

- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1) su priedu;
- Kitų įstaigų (ir mokslinio tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-9);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-11);
- Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12).

Valstybinės mokesčių inspekcijos 2007 metų asignavimų planas – 236 294,8 tūkst. Lt (įskaitant praėjusių metų nepanaudotus Specialiosios banderolių ir apskaitos blankų platinimo programos asignavimus – 2 538,7 tūkst. Lt), panaudota 232 931,0 tūkst. Lt.

- Programai „Mokesčių administravimas“ vykdyti skirta 226 420,1 tūkst. Lt, iš jų panaudota 225 476,2 tūkst. Lt;
- Konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimo programai vykdyti skirta 1 104,0 tūkst. Lt, iš jų panaudota 582,5 tūkst. Lt;

- Atsiskaitymų su antstoliais programai vykdyti skirta 106,0 tūkst. Lt, iš jų panaudota 52,2 tūkst. Lt;
- Specialiajai banderolių ir apskaitos blankų platinimo programai vykdyti skirta 8 664,7 tūkst. Lt (įskaitant praėjusiais metais nepanaudotus asignavimus – 2 538,7 tūkst. Lt), iš jų panaudota 6 820,1 tūkst. Lt.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais¹, valstybės kontrolieriaus įsakymais² ir pagal 6-ojo audito departamento direktorės patvirtintą audito planą.

Audito metu ištyrėme ir įvertinome Valstybinės mokesčių inspekcijos vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams. Įvertinome Valstybinės mokesčių inspekcijos vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ir pagal jų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą. Siekdami įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje ir jai pavaldžiose įstaigose (Kauno ir Alytaus apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose) atlikome audito procedūras darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, prekių ir paslaugų naudojimo, ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, atsargų, pinigų, gautinų ir mokėtinų sumų, užbalansinių sąskaitų apskaitos srityse. Teisėtumo požiūriu įvertinome Valstybinės mokesčių inspekcijos valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus įsakymai: 2007-02-08 įsakymas Nr. V-30 „Dėl valstybinio audito 2007 metų programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais), 2007-10-16 įsakymas Nr. V-189 „Dėl 2007 m. finansinio (teisėtumo) audito strateginių sričių audito rezultatų pateikimo ir apibendrinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl finansinės atskaitomybės

Valstybinė mokesčių inspekcija su UAB „Sonex technologies“ (vykdytojas) 2007 m. liepos 11 d. sudarė kompiuterinės įrangos priežiūros paslaugos sutartį Nr.(1.10.04.2)-22-84. Sutartyje, be kitų darbų, numatytas ir serverių, personalinių kompiuterių, nešiojamųjų kompiuterių, kompiuterinių darbo vietų modernizavimas. Pagal apskaitos dokumentus UAB „Sonex technologies“, vykdydama sutartį, atliko serverio, personalinio kompiuterio, nešiojamojo kompiuterio, kompiuterinės darbo vietos modernizavimo darbus, įmontuojant atmintines ir kitas sudėtines dalis, kurios padidina (praplečia) atminties apimtį ir (ar) sukuria naują serverio, kompiuterio kokybę. Už darbus ir prekes sumokėta 460,1 tūkst. Lt. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija³, turimo ilgalaikio turto plėtra (didinimas) laikoma ilgalaikio turto įsigijimu, kai ilgalaikio turto padidinimas (praplėtimas) sukuria jo naują kokybę, tuomet tokios išlaidos turi būti apskaitomos kaip materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos. Valstybinės mokesčių inspekcijos apskaitos registruose ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje šios išlaidos neteisingai nurodytos kaip prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos.

Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁴ 43 punktą, atlikus esminį ilgalaikio turto pagerinimą, nenudėvėta ilgalaikio turto įsigijimo savikainos dalis, patikslinta esminio pagerinimo savikaina, nudėvima tolygiai per likusį pagerinto turto normatyvinį naudojimo laikotarpį arba per biudžetinės įstaigos vadovo sprendimu nustatytą patikslintą (pratęstą) naudojimo laikotarpį. Valstybinės mokesčių inspekcijos apskaitos registruose ir Išlaidų sąmatos vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse serverių, personalinių kompiuterių, nešiojamųjų kompiuterių pagerinimo išlaidomis – 460,1 tūkst. Lt – nebuvo padidinta ilgalaikio turto vertė.

Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) išlaidos prekių ir paslaugų naudojimui (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2) turėtų būti 460,1 tūkst. Lt mažesnės, o materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1) – šia suma didesnės.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (finansų ministro 2005-09-29 įsakymo Nr. 1K-280 redakcija).

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija su pakeitimais ir papildymais).

Išlaidų sąmatos vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio turto likutis turėtų būti 460,1 tūkst. Lt didesnis.

2. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Valstybinė mokesčių inspekcija dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų bei teiktų rekomendacijų buvo informuota Valstybės kontrolės 2007-09-27 raštu Nr. S-(60-1.10.1)-1456 „Dėl asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti poreikio 2008 metams planavimo vertinimo rezultatų“, 2007-11-23 raštu Nr. S-(60-1.10.1)-1766 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“, 2008-01-09 raštu Nr. S-(60-1.10.1)-89 „Dėl 2007 metų trijų ketvirčių finansinės atskaitomybės vertinimo“. Apie rekomendacijų įgyvendinimą Valstybinė mokesčių inspekcija pranešė 2007-10-11 raštu Nr. (8.8-29)-R-10082, 2008-04-23 raštu Nr. (9.1-04-3)-R-3841 ir 2008-04-23 raštu Nr. (8.10-03)-R-3866.

Apie nustatytus neatitikimus, klaidas ir pažeidimus buvo informuotos ir Valstybinei mokesčių inspekcijai pavaldžios Kauno ir Alytaus apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos.

Pažymime Valstybinės mokesčių inspekcijos ir jai pavaldžių įstaigų pažangą vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus:

- Valstybinė mokesčių inspekcija sudarė ir Nekilnojamojo turto registre įregistravo žemės panaudos sutartis 2007-11-16 Nr. K01/2007-1421/(1.10-04-2)-22-124 (dėl 827 kv. m. ploto žemės sklypo Vasario 16-osios g. 15/Kaštonų g. 1 Vilniuje) ir 2007-12-22 Nr. K01/2007-1665/(1.10-04-2)-22-150 (dėl 181 kv. m. ploto žemės sklypo Šermukšnių g. 3 / Kaštonų g. 6 Vilniuje).
- Valstybinė mokesčių inspekcija užbalansinėje sąskaitoje apskaitė žemės sklypą, esantį prie administracinio pastato Šermukšnių g. 3 / Kaštonų g. 6 Vilniuje.
- Valstybinė mokesčių inspekcija faktines išlaidas apskaitoje registruoja atsižvelgdama į pateiktas rekomendacijas.
- Siekiant sustiprinti nekilnojamojo turto ir sutarčių, susijusių su nekilnojamaisiais daiktais, daiktinėmis teisėmis į juos, registravimo Nekilnojamojo turto registre vidaus kontrolę, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija papildė specialistų pareigybių aprašymus.
- Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija Nekilnojamojo turto registre įregistravo:
  - ▶ patikėjimo teise valdomus pastatų 1 ir 2 korpusus, esančius Europos pr. 105 Kaune;
  - ▶ panaudos sutartis 2005-06-01 Nr. 28 (administracinės patalpos Bažnyčios g. 4 ir du garažai Gedimino g. 55 Kaišiadoryse); 2003-12-29 Nr. PAN/3/01-1 (patalpos Kauno g. 2 Prienuose); 2003-10-22 Nr. 01-256 PAN/2 (garažas Kauno g. 2 Prienuose);

-
- ▶ nuomos sutartis: 2007-02-09 Nr.TV2-9 (dėl išnuomotų 382,5 kv. m. ploto patalpų Europos pr. 105 Kaune) ir 2005-03-31 Nr. 33/05 (dėl išsinuomotų patalpų Vasario 16-osios g. 1 Jonavoje).
  - Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija 2007 m. gruodžio mėnesį apskaitė įsigytą ilgalaikį turtą už 19,3 tūkst. Lt.
  - Alytaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija nuo 2007 m. gruodžio mėnesio reprezentacijai pirktas prekes apskaito pagal materialiai atsakingus asmenis.
  - Alytaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija ėmėsi priemonių, ir Finansų ministerijos Mokymo centras pagal 2006-11-02 turto panaudos sutartį Nr. 2006-1/ST-43 apdraudė naudojamą Alytaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos patikėjimo teise valdomas patalpas.

3. Rekomendacija

Peržiūrėti vidaus kontrolės procedūras, siekiant užtikrinti, kad ilgalaikis turtas būtų apskaitomas laikantis teisės aktų reikalavimų.

6-ojo audito departamento direktorė

Jolita Korzunienė

6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotojas

Remigijus Pužauskas

Valstybinio audito ataskaita pateikta Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.